

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Norsk nukleær dekommisjonering
Storgata 2a
1757 HALDEN

Deres ref

Vår ref

Dato

19/7046-2

3. februar 2020

Oppdragsbrev – Konseptvalgutredning om oppbevaring av norsk radioaktivt avfall

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) gir med dette oppdrag til Norsk nukleær dekommisjonering (NND) om å utarbeide en konseptvalgutredning (KVU) om oppbevaring av radioaktivt avfall fra Institutt for energiteknikk (IFE) nukleære virksomhet, og avfall fra kilder tilsvarende det som i dag deponeres i kombinert lager og deponi for lav- og mellomradioaktivt avfall (KLDRA) i Himdalen. Oppdraget skal være ferdigstilt innen 1.5.2021.

Bakgrunn

Lagringsforholdene for norsk brukt brensel, totalt 17 tonn er ikke tilfredsstillende på kort eller lang sikt. Videre vil den eksisterende løsningen for lav og mellomaktivt avfall, KLDRA, fylles innen om lag 10 år.

Den første konseptvalgutredning om oppbevaring av radioaktivt avfall, ble på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet utarbeidet i 2015 av DNV GL. Utredningen ble kvalitetssikret i en KS1-rapport som ble overlevert departementet i 2016. KS1-rapporten ble utarbeidet av Atkins Norge AS og Oslo Economics AS. KS1-rapporten hadde bl.a. følgende anbefalinger og kostnadsoverslag:

- Å bygge nytt lager og deponi for lavaktivt avfall, tilsvarende KLDRA Himdalen, da dette vil bli fullt raskt ved dekommisjonering.
- At det bygges et nasjonalt deponi for sluttlagring av brukt reaktorbrensel.
- Forventningsverdien til investeringskostnadene til bygging av deponi inkludert nytt KLDRA var 9,8 mrd. kroner.

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 8
www.nfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
912 660 680

Avdeling
Forsknings- og
innovasjonsavdelingen

Saksbehandler
Karl G. Johannesen
22 24 65 95

Etter KVVU og KS1 i 2015 og 2016 er det kommet ny informasjon om omfang av avfall og mulige oppbevaringsløsninger som innebærer at det er behov for å se på saken på nytt.

Det pågår for tiden kvalitetssikring av KVVU for dekommisjonering av IFEs nukleære anlegg og konseptvalgutredning om behandlingsmåter for brukt brensel. Begge disse utredningene vil kunne ha konsekvenser for valg av oppbevaringsløsning. I tillegg har NND overtatt ansvaret for oppryddingen etter virksomheten ved Søve gruver.

Oppdraget til NND

NFD ber NND om å utarbeide en konseptvalgutredning (KVVU) i tråd med Finansdepartementets rundskriv R-108/19 for oppbevaring av norsk radioaktivt avfall som i dag oppbevares i KLDRA og norsk brukt reaktor Brensel, inkludert nødvendige støttefunksjoner, eksempelvis behandlingsanlegg og tiltak som bidrar til å øke forståelsen for oppbevaringsproblematikken. Det er krav om at minst to konseptuelt forskjellige alternativ og et null-alternativ vurderes. Løsningen skal ivareta følgende samfunns- og effektmål:

Samfunns mål

Forsvarlig og kostnadseffektiv oppbevaring av radioaktivt avfall fra IFEs reaktordrift og annet norsk radioaktivt avfall i et langsiktig perspektiv.

Effektmål

Løsningen for oppbevaring av norsk radioaktivt avfall:

1. har tilstrekkelig kapasitet til å oppbevare brukt brensel og annet radioaktivt avfall
2. gir ingen skadelige virkninger på menneskers helse eller miljøet
3. oppleves som sikker og trygg
4. og tilknyttede systemer skal være utformet på en måte som sikrer at ikke utilbørlige byrder legges på fremtidige generasjoner.

NND skal vurdere om løsningen også helt eller delvis skal omfatte NORM-avfall, inkludert avfall fra Søve gruver. Videre må realopsjoner knyttet til ev. å kunne ta i bruk ny deponeringsteknologi vurderes.

Samordning og koordinering mot KVVU for behandling av norsk brukt brensel og videre arbeid med dekommisjonering av IFEs nukleære anlegg vil være viktig. Utredningen må synliggjøre hvordan resultater fra disse utredningsarbeidene kan følges opp gjennom alternative valg for oppbevaring. Videre må det synliggjøres hva de alternative oppbevaringsløsningene vil bety for samlet samfunnsøkonomisk lønnsomhet og samlet investeringskostnad for behandling og oppbevaring av norsk brukt reaktor Brensel.

Det er en forutsetning at NND har tilgang på nødvendig fagkompetanse innen statens kvalitetssikringsordning for store statlige investeringsprosjekter (KS-ordningen).

NND skal holde departementet orientert om fremdrift for arbeidet, inkludert en delrapportering om forventede kostnader ved ulike alternativ innen 1.1.2021. Dersom det underveis i utredningsarbeidet avdekkes et behov for å justere oppdraget, for eksempel de fastsatte målene, skal dette avklares med departementet.

Finansiering

NND finansierer utredningen innen egen ramme.

Med hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Karl G. Johannesen
prosjektleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer